

השאלות

ענה על כל השאלות 1-5, על פי קטע א (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).
שים לב: העתקה מן הקטע של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

1. א. מהו ספינר על פי הקטע? (3 נקודות)

הספינר הינו צעצוע קטן המורכב משלוש טבעות וניתן לסיבוב בין האצבעות באמצעות המנגנון המרכזי שלו.

ב. איזה רגש מעניק הספינר למשתמשים בו? (3 נקודות)

מספק תחושה של רוגע בכף היד

2. א. מי המציא את הספינר, ולשם מה הוא הומצא? (4 נקודות)

את הצעצוע המציאה אישה בשם קתרין הטינגר בשנת 1997 היא המציאה אותו ככלי לריפוי בעיסוק המיועד להפחתת לחצים, וכן לשיפור הריכוז של ילדים שמתמודדים עם הפרעות קשב וריכוז

ב. ציין, על פי הקטע, השפעה חיובית אחת והשפעה שלילית אחת של הספינר על המשתמשים! (4 נקודות)

חיובית:

ככלי לריפוי בעיסוק המיועד להפחתת לחצים לשיפור הריכוז של ילדים שמתמודדים עם הפרעות קשב וריכוז

שלילית:

הספינר יותר מפריע בכיתה מאשר מסייע הספינר מהווה הסחת דעת ויזואלית שרק מקשה יותר על הריכוז

3. א. בקטע מוזכרים מכשירים המסייעים לטיפול בבעיות קשב, ריכוז והרגעה. לפניך טבלה, ובה יש השוואה ביניהם. השלם את החסר במקומות הריקים (6 נקודות)

התוצאה על פי רפורט	סוג תנועת הגוף	המטרה	סוג המכשיר
<u>הספינר מהווה</u>	<u>ניתן לסיבוב בין</u>	<u>כלי לריפוי</u>	<u>ספינר</u>
<u>הסחת דעת ויזואלית</u>	<u>האצבעות באמצעות</u>	<u>בעיסוק המיועד</u>	
<u>שרק מקשה יותר על</u>	<u>המנגנון המרכזי</u>	<u>להפחתת לחצים</u>	
<u>הריכוז</u>	<u>שלו</u>		
<u>שיפרה את הישגיהם</u>	<u>הזזה של הגפיים</u>	<u>ל"הרגעת"</u>	<u>אביזרים</u>
<u>של נבדקים במבחני</u>	<u>או חלקים גדולים</u>	<u>תנועות עצבניות</u>	<u>דינמיים</u>
<u>זיכרון</u>	<u>של הגוף</u>		

ב. לדעתך ועל סמך הנתונים שבטבלה, באיזה מכשיר מומלץ להשתמש, ולמה?

(3 נקודות)

באביזרים דינמיים, כי תנועה שכללה הזזה של הגפיים או חלקים גדולים של הגוף
אכן שיפרה את הישגיהם של נבדקים במבחני זיכרון.

4. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על השאלה שאחריהם.
- (1) המומנטום המיוצר ע"י מנגנון הסיבוב מספק תחושה של רוגע בכף היד.
- (2) השחקנים לא מסתפקים בסיבוב בין האצבעות ומפליאים לסובב את הספינר על הפנים ועל אברי גוף אחרים.

א. על פי הקטע, מהו הקשר הלוגי בין משפט (1) לבין משפט (2)?
 הקף את התשובה הנכונה: (3 נקודות)

- סיבה ותוצאה

- **ויתור והסתייגות**

- הוספה

- בעיה ופתרון

ב. חבר את שני המשפטים (1) ו- (2) למשפט אחד. הוסף מילת קישור המתאימה לקשר הלוגי שצינת בסעיף הקודם. (3 נקודות)

1- למרות זאת

2- בנוסף לכך

3- להיפך

4- באותה מידה

5. א. " וכנראה יהיו יעילים יותר לילדים עם ADHD, מסכם רפורט".
למה מכוונת המילה "יהיו" במשפט זה? (2 נקודות)

תנועות הגוף

ב. " כעת, בעוד שיצרנים וסוחרים בכל רחבי העולם מוכרים את הצעצוע ברוח "עצום". הסבר בעברית או בערבית את המילה "עצום" במשפט זה. (2 נקודות)

גדול, ענק, כביר, אדיר - كبير, عظيم, هائل

ג. העתק שני משפטים/ביטויים עם מרכאות. ציין את תפקיד המרכאות בכל אחד מהמשפטים/ביטויים. (4 נקודות)

דוגמה (1): "פשוט לא היה לי כסף, זה עד כדי כך פשוט"

תפקיד: ציטוט, דיבור ישיר

דוגמה (2): "גרדיאן"

תפקיד: שם עיתון

דוגמה (3): "להרגעת"

תפקיד: שימוש במושג לא במשמעות הרגילה, מטאפורה

דוגמה (4): "פידול על אופני בוסר (נייחים) תוך כדי קריאה או ישיבה על כדור יוגה

ליד שולחן העבודה, להבדיל, מאפשרים תנועות גוף משמעותיות שאינן מסיחות את

הדעת, וכנראה יהיו יעילים יותר לילדים עם ADHD"

תפקיד: ציטוט, דיבור ישיר

קטע ב'

את הספינר ניתן להשיג בחנויות הצעצועים ובאתרי הקניות השונים שבאינטרנט, אולם מחיריו משתנים ללא הרף בשל הביקוש הרב ועיצוביו המתוחכמים. אין הבדל משמעותי באיכות בין המוצרים בעלי המחירים השונים, אשר משתנים רק בשל עיצוב מושך יותר או רמת ביקוש ברגע הנתון.

ד"ר סוזי קגן: "אחד הדברים שמושכים בספינר הוא יכולת ההצלחה", היא אומרת. "ההפעלה שלו היא מאוד קלה, את יכולה להתקדם בקלות בשלבים התפעוליים, כלומר, זה לא משחק שמאכזב את הילד. ילדים חווים מהר הצלחה בספינר. הם מצליחים לשוב, לעשות את הטריקים, זה קורה מהר מאוד, ולכן יש להם משיכה לאותו ממד של הצלחה.

לכאורה, יש פה רכיבים שאנחנו יכולים לומר שמסייעים להפרעת קשב וריכוז. ישנו העניין המונוטוני (روتینی), התנועה של הסיבוב היא תנועה שקטה, ויש סוגים מאוד מסוימים של הפרעות קשב שזה יכול להועיל להם. אבל זה עוד לא נחקר ולא נבדק פסיכולוגית, ולכן לעת עתה אנחנו לא באמת יכולים להלביש למשחק הזה את התועלות הקשורות לקשב וריכוז".

6. א. מדוע משתנה מחירו של הספינר כל הזמן? (3 נקודות)

בשל הביקוש הרב ועיצוביו המתוחכמים

ב. על פי קטע ב', מדוע הספינר פופולרי בקרב ילדים ומבוגרים? (5 נקודות)

ההפעלה שלו היא מאוד קלה, את יכולה להתקדם בקלות בשלבים התפעוליים, כלומר, זה לא משחק שמאכזב את הילד. ילדים חווים מהר הצלחה בספינר.

7. על פי שני הקטעים א' ו ב': "האם הספינר עוזר באמת לטיפול בבעיות קשב וריכוז?". נמק את תשובתך (5 נקודות)

אנשים הסובלים מ ADHD - (הפרעת קשב וריכוז) כאשר משתמשים באמצעי דמוי הספינר, מהווה יותר הסחת דעת ויזואלית ומקשה יותר על הריכוז, ואין לו השפעה חיובית על הריכוז עבורם.

לעת עתה אנחנו לא באמת יכולים להלביש למשחק הזה את התועלות הקשורות לקשב וריכוז.

חלק ב – שם העצם (5 נקודות)

ענה על שלוש השאלות 11-13 (מספר הנקודות לכל שאלה רשום בסופה).

11. לפניך קטע ובו שש מילים מודגשות. קרא אותו, וענה על השאלה שאחרייך.
 "מארק רפורט, פסיכולוג קליני מאוניברסיטה בפלורידה חקר את השפעות התנועה על אנשים הסובלים מ-ADHD ומצא שהשימוש באמצעי דמוי הספינר הינו יותר הסחת דעת מאשר השפעה חיובית על הריכוז עבורם".
 מיין בטבלה את שש המילים, לפי דרך התצורה שלהן. (3 נקודות)

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	שאלה מלעז
שימוש	אמצעי	אוניברסיטה
הסחת	חיובית	הספינר

12. לפניך ארבעה שמות עצם שנוצרו בדרך של בסיס וצורן סופי אית.

עצלנית, צמחונית, ארונית, ספריית

הקף את שם העצם היוצא דופן מבחינת סוג הצורן שלו: צורן גזירה או צורן נטייה. (נקודה אחת).

* ארונית

13. כתוב את הצירוף שלפניך בצורת היחיד ? (נקודה אחת)

תנועות עצבניות תנועה עצבנית

חלק ג – שם המספר (4 נקודות)

ענה על שאלה 14. (4 נקודות)

14. א. לפניך קטע ובו שני מספרים מודגשים.

כתוב במילים במקומות הריקים את המספרים המודגשים. (2 נקודות)

2 כפית שתי של שמן זית; 255 מאתיים חמישים וחמישה גרם של תפוחי אדמה קלופים וחתוכים. מערבבים הכול, ומכניסים את התערובת לתנור.

- ב** לפני שני משפטים. בחר בצורה הנכונה, והקף אותה. (2 נקודות)
- (1) לאחרונה חלה עלייה של **שמונה עשר** / שמונה עשרה אחוזים בקניית ספינר.
- (2) סכום הקנייה האחרון הוא גדול פי **שלושה** / שלוש מזה של החודש הקודם.

חלק ד - תורת ההגה (6 נקודות)

ענה על שאלה 15. (6 נקודות)

15. לפניך קטע, ובו מילים מודגשות. קרא אותו, וענה על הסעיפים א-ג שאחריו. אכן **שפּרה** את הישגיהם של **נבדקים** במבחני **זכרון**. אז מה ההבדל? **לטענתה** של קתרין שהתנועות ה**נדרשות** להפעלת הספינר אינן תנועות גוף גדולות, שנראה שאחראיות על הגדלת הפעילות ה**חלקים** הקדמיים של ה**מוח** המופקדים על ה**רכוז**.

א. לפניך ארבע מילים מן הקטע. בכל מילה יש דגש.

שפּרה **נבדקים** הרכוז הנדרשות

- (1) הקף את המילה שהדגש בה יוצא דופן מבחינת הסוג שלו. (נקודה אחת)
- (2) מהו סוג הדגש בשלוש המילים האחרות? (נקודה אחת)

חזק

ב. (1) העתק מן הקטע מילה מודגשת ש**חסר** בה **מפיק**. (נקודה אחת)

לטענתה

ב. העתק מן הקטע **שתי** מילים מודגשות שיש בהן **תופעת לשון הקשורה בעיצורים הגרוניים**, וציין מהי התופעה? (4 נקודות)

לטענתה בחלקים המוח

בהצלחה!